

KOMENDE WEKEN BELANGRIJK VOOR OPBRENGSTEN

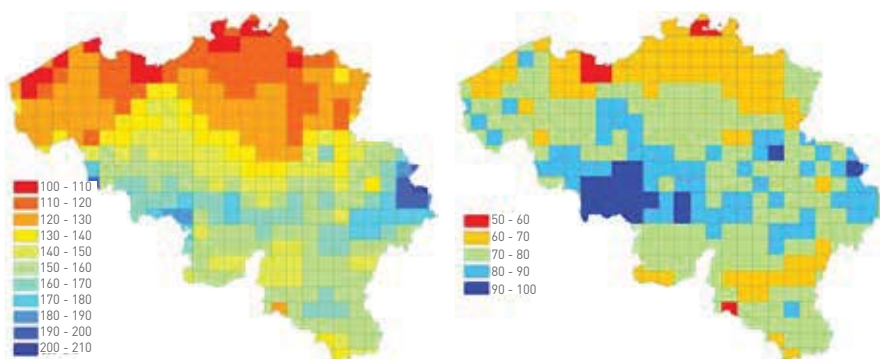
Nagenoeg het hele land kreeg in mei en juni af te rekenen met neerslagtekorten. Als de droogte aanhoudt, zou dit wel eens negatieve gevolgen kunnen hebben voor de maïs en de aardappelen. Half juni voorzagen de gewasgroeimodellen echter nog geen of slechts een geringe opbrengstdaling voor deze zomerteelten. Ook de opbrengstramingen voor de wintergranen lagen toen in de lijn van het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. – Naar: VITO

Op basis van weergegevens en satellietbeelden tot 22 juni en met de hulp van een groeimodel brengen de Agrometeorologische berichten van 3 juli een opbrengstraming voor de belangrijkste teelten.

Weersgesteldheid

De temperatuur tijdens de maanden mei en juni kunnen we volgens het KMI globaal gezien als normaal beschouwen. In alle regio's benadert de temperatuursom de gemiddelde curve (1988-2013). De

gemeten neerslaghoeveelheid in mei en juni daarentegen week sterk af van de normale hoeveelheid voor deze maanden. Nagenoeg het hele land kreeg af te rekenen met neerslagtekorten. Figuur 1 (links) toont de neerslagsom voor de periode van 1 april tot en met 22 juni. In het noorden was het aanzienlijk droger dan in het centrum en het zuiden van het land. Het centrum en het uiterste oosten kregen af te rekenen met enkele hevige onweersbuien waardoor de totale neerslaghoeveelheid in de buurt kwam van de normale waarde. Deze regionale verschillen zijn ook duidelijk zichtbaar in figuur 1 (rechts), die de neerslagsom van 1 april tot en met 22 juni vergelijkt met de gemiddelde neerslagsom voor deze periode. In het noorden van het land viel slechts 60 tot 70% van de normale neerslaghoeveelheid (oranje zones). Op sommige plaatsen waren de tekorten nog groter (rode

Figuur 1 Neerslagsom (in mm) voor de periode van 1 april tot en met 22 juni 2015 (links) en de afwijking (in %) van de neerslagsom (rechts) ten opzichte van de referentie (1998-2013) - Bron: KMI & ULg

zones). Dergelijke neerslagtekorten, die optreden in een belangrijke periode voor de groei en ontwikkeling van de landbouwgewassen, moeten van nabij worden opgevolgd, want ze kunnen aanleiding geven tot droogtestress bij de gewassen, zeker op bodems met een gering waterhoudend vermogen. Regionaal zijn er soms grote verschillen merkbaar, naargelang er onweders doorgetrokken zijn of niet. Zo zijn er in het zuiden bijvoorbeeld zones met aanzienlijke neerslagtekorten die omgeven worden door zones met slechts geringe tekorten.

.....
De gewassen hebben te lijden onder de minder gunstige weersomstandigheden van de voorbije maanden.
 .....

Observaties vanuit de ruimte

Ook uit de analyse van de Proba-V-satellietbeelden blijkt dat de gewassen lijden onder de minder gunstige weersomstandigheden van de voorbije maanden. Terwijl eind mei de vegetatie-index nog een stuk boven het gemiddelde lag (groene zones in figuur 2), waren de waarden eind juni op veel plaatsen gezakt tot een normaal niveau (gele en lichtgroene zones in figuur 2) of zelfs tot onder de gemiddelde waarden voor deze periode (oranje en rode zones). De daling van de vegetatie-index is het meest uitgesproken op de zandgronden in Oost- en West-Vlaanderen en in de Kempen. Dit is een rechtstreeks gevolg van de droogte. In de Leemstreek, waar meer regen viel tijdens de voorbije maanden en waar het waterhoudend vermogen van de bodems groter is, was de toestand tot 22 juni nog min of meer normaal. De verschillen ten opzichte van het gemiddelde waren begin dit jaar erg hoog ten opzichte van het gemiddelde, maar in de

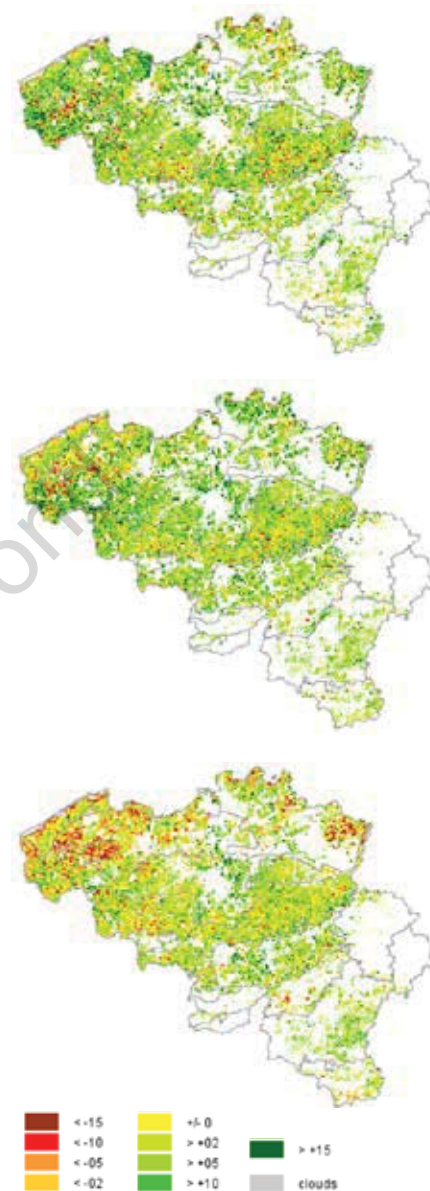
voorbije maanden werd het verschil voortdurend kleiner. Eind juni lag de index dan ook in de buurt van de gemiddelde waarde.

Gewassen

Tabel 1 toont de oogstvoorspellingen voor de voornaamste teelten voor de verschillende landbouwstroken.

Wintertarwe en -gerst Volgens meldingen van Cadco, CRA-W en Pameseb bevonden de wintergranen zich half juni in het normale ontwikkelingsstadium. De gewasgroei kwam erg goed op gang tijdens het najaar van 2014, vooral dankzij de zachte temperaturen. Het koude voorjaar zorgde er echter voor dat de groei enigszins getemperd werd. Het voorjaar was niet enkel fris maar ook droog, op wat onregelmatige onweersbuien na. Gelukkig viel er op 22 juni over het hele grondgebied tamelijk veel regen (20 tot plaatselijk 50 mm), waardoor de waterreserves weer wat aangevuld werden en de granen behoed werden voor ernstige droogteschade. De wintergerst stond er toen niet mooi bij. Dat was een gevolg van de natte winter, de vaak ondiepe inworteling en de voorjaarsdroogte. De warmte tijdens de laatste week van juni heeft de afrijping versneld waardoor de oogst al eind juni, begin juli van start kon gaan. Dat is volgens het CRA-W een tiental dagen eerder dan normaal. De wintertarwe stond er begin juli wel erg mooi bij. Er was weinig legering dankzij het mooie weer in maart. Doordat het droog bleef tijdens de bloei was er ook weinig fusariumaantasting. Enkel op laat gezaaide percelen werd melding gemaakt van schade door galmuggen. Op 5 juni trokken er hevige onweersbuien over ons land. Plaatselijk berokkende hagel schade aan de gewassen. Dit was onder meer het geval in West-Vlaanderen, Waals-Picardië, in de streek rond Namen en in het centrum van het land. De verwachte opbrengsten van de winter- tarwe liggen in de lijn van het gemiddelde

van de voorbije jaren. De opbrengstschattingen voor wintergerst liggen iets hoger dan gemiddeld, in tegenstelling tot wat de veldwaarnemingen doen vermoeden.

Figuur 2 Relatief verschil van de vegetatie-index (fAPAR, afgeleid uit Proba-V-beelden) tijdens de laatste dekade van mei en de 2 eerste dekades van juni 2015 ten opzichte van het gemiddelde - Bron: VITO

Tabel 1 Opbrengstvoorspellingen (100 kg/ha) per landbouwstreek en vergelijking met de gemiddelde opbrengst voor de jaren 2010-2014. - Bron: VITO & NIS

Landbouwstreek	Wintertarwe			Wintergerst			Voedermais			Suikerbieten			Aardappelen (Bintje)		
	2010-2014 (NIS)	2015 (voorspeld)	Vershil (%)	2010-2014 (NIS)	2015 (voorspeld)	Vershil (%)	2010-2014 (NIS)	2015 (voorspeld)	Vershil (%)	2010-2014 (NIS)	2015 (voorspeld)	Vershil (%)	2010-2014 (NIS)	2015 (voorspeld)	Vershil (%)
Duinen & Polders	90,9	91,7	0,8	89,6	93,9	4,8	439,6	424,4	-3,5	779,0	855,4	9,8	446,8	465,8	4,3
Zandstreek	81,9	82,5	0,7	72,6	74,2	2,2	453,4	425,9	-6,1	737,6	800,3	8,5	482,7	499,4	3,5
Kempen	74,8	78,7	5,2	64,9	68,2	5,1	444,8	432,9	-2,7	723,9	809,5	11,8	464,5	468,9	0,9
Zandleemstreek	89,6	90,3	0,8	84,0	85,4	1,6	497,7	466,1	-6,3	808,1	881,7	9,1	489,2	503,5	2,9
Leemstreek	91,6	92,7	1,2	88,9	90,9	2,3	452,7	443,0	-2,1	836,3	915,7	9,5	480,0	484,0	0,8

Suikerbieten Het KBIVB schatte de opkomst begin mei gemiddeld op 73%. Op de helft van de opgevolgde percelen lag de opkomst hoger dan 80%. Op de in april ingezaaide percelen verliep de opkomst zeer snel en zeer homogeen. De opkomst op de percelen die in maart ingezaaid werden, was echter variabel.

De weersomstandigheden in mei waren gunstig voor de ontwikkeling van de bieten. Eind mei sloten de rijen op de percelen die rond half maart ingezaaid werden. Op de percelen die men rond half april inzaaide bevonden de bieten zich begin juni in het achtste- tot tiendebladstadium. De eerste schieters kwamen op 9 juni reeds tevoorschijn.

In meerdere waarnemingsvelden werden rond half mei kolonies van zwarte bladluizen opgemerkt. Dankzij onder andere de langverwachte neerslag van eind juni is hun aantal intussen gevoelig afgenomen.

De opbrengstverwachtingen voor de suikerbieten waren begin juli gunstig. De schattingen lagen toen significant hoger dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar.

Aardappelen Volgens het Fiwap vertoonden de aardappelen eind juni een achter-

stand van zo'n 2 weken. De koude na de ijsheiligen in mei en de relatieve droogte van de voorbije weken lagen aan de basis hiervan. In de Polders is de opkomst en groei zeer traag verlopen en op veel percelen sluiten volgens Inagro de rijen niet.

De knolzetting varieert naargelang het ras en de plantdatum, maar verloopt over het algemeen gunstig. In niet-beregende velden vindt de knolaanleg dit jaar wel eerder plaats volgens het CRA-W. Door de droogte was de groeiperiode tot aan de bloei korter en intenser dan normaal. Het effect van de droogte is niet overal even groot. Er zijn verschillen merkbaar afhankelijk van het ras en de plantdatum. Ook Inagro meldt dat de lengtegroei dit jaar veel minder uitgesproken is. Het aantal samengestelde bladeren aan de planten is normaal, maar de afstand tussen de internodiën is veel korter dan normaal.

Dankzij de droogte en de noord-noord-oostenwind was er eind juni nog geen aardappelplaag vastgesteld.

De opbrengstschattingen lagen toen in de lijn van het gemiddelde, met uitzondering van de Ardennen en de Hoge Ardennen, waar zeer lage opbrengsten verwacht

werden. In deze streken is het aardappelareaal echter beperkt.

Maïs Volgens het CIFP is de opkomst van de maïs gunstig verlopen. Het koelere weer en het uitblijven van voldoende neerslag in mei en juni hebben de groei van de maïs vertraagd. De regen op 22 juni en de hogere temperaturen van de laatste 10 dagen van juni hebben uiteindelijk wel de groei in het gewas gebracht. LCV/Hooibeekhoeve meldde ook dat de maïs in de voorbije periode stressmomenten heeft gekend, wat zich uitte door veel paarse maïs door fosfaatgebrek wegens de droogte. Bij bepaalde rassen ontrolden de bladeren ook moeilijk. De verwachte maïsofbrengsten lagen eind juni iets lager dan het gemiddelde van de voorbije 5 jaar. ■

Dit artikel werd overgenomen uit de *Agrometeorologische Berichten van VITO van 30 juni*. Hierin werd de situatie tot 22 juni besproken. Het volgende bericht wordt in september verwacht. [Meer informatie en eerdere Agrometeorologische Berichten kan je vinden via http://b-cgms.cra.wallonie.be/.](http://b-cgms.cra.wallonie.be/)